

Sygn. akt VI Ga 265/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy wszczętej z urzędu

z udziałem (...) Sp. z o.o. w R.

o zmianę danych w KRS

na skutek apelacji uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego
w Rzeszowie XII Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego z dnia
8 października 2013 r., sygn. akt RZ.XII NS -REJ. KRS (...)

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu
w Rzeszowie XII Wydziałowi Krajowego Rejestru Sądowego.

Sygn.akt VI Ga 265/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 9 stycznia 2014r.

W sprawie wszczętej przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie , XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z urzędu postanowieniem z dnia 8 października 2013r. Sąd ten wykreślił A. S. wpisanego jako prokurenta w spółce (...) Spółka z o.o. w Krajowym Rejestrze Sądowym KRS nr (...).

Jako podstawę normatywną dla powyższego Sąd Rejonowy podał art. 18 par. 2 ksh, wskazując na cel ustawodawcy wprowadzającego to unormowanie tj. pozbawienie osób skazanych prawa bycia członkiem zarządu oraz reprezentowania spółki i prowadzenia jej spraw w przyzmacie praw przysługujących osobie fizycznej jako piastuna organu osoby prawnej. W ocenie Sądu Rejonowego z faktu, iż ustawodawca nie wymienił funkcji prokurenta jako tej, która nie może być wykonywana z uwagi na skazanie za przestępstwa nie można wywodzić, aby ustawodawca akceptował sprawowanie tej funkcji przez osobę skazaną , a pominięcie tej funkcji w art. 18 par. 2 ksh spowodowane jest tym, iż instytucja prokury uregulowana jest w innym akcie prawnym , a to w kodeksie cywilnym. Zważywszy jednak na charakter prokury (rodzaj pełnomocnictwa), skutki działania prokurenta (bezpośrednio dla mocodawcy), oraz rodzaj czynności , które może podejmować (opisane w art. 109¹, 109³kc) należy wysnuć wnioszek , iż uprawnienia prokurenta pokrywają się z uprawnieniami członka zarządu w zakresie reprezentacji, a przynajmniej stanowią ich

wycinek. Powyższe w ocenie Sądu Rejonowego, winno przemawiać za wnioskiem, iż skoro osoba skazana nie może pełnić funkcji

członka zarządu to jest to równoznaczne z zakazem pełnienia funkcji prokurenta. Ponadto, jak w niniejszej sprawie, a także w innych prowadzonych przez ten Sąd, osoby skazane są często wykreślane na wniosek jako byli członkowie zarządu i tym samym wnioskiem żąda się ich wpisu jako prokurentów, a takie działanie jawi się jako zmierzające do obejścia prawa. Sąd porównawczo przedstawił również uregulowanie wynikające z art. 373 i 377 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze.

Apelację od powyższego postanowienia złożył uczestnik – spółka (...) Spółka z o.o. wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji ; zaskarżonemu postanowieniu zarzucając naruszenie art. 18 par. 2 ksh poprzez przyjęcie, że dyspozycja przedmiotowego przepisu obejmuje prokurenta, w sytuacji, gdy dyspozycja tego przepisu obejmuje jedynie członka zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidatora.

W uzasadnieniu apelujący wskazał, iż gdyby zamierzeniem ustawodawcy było zaliczenie prokurenta do kręgu osób z art. 18 par. 2 ksh to byłby on tam wymieniony. W przedmiotowym przepisie enumeratywnie wymienieni są członek zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidator i tylko tych funkcji nie może sprawować osoba skazana prawomocnym wyrokiem za wskazane w przepisie przestępstwa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona.

Stosownie do treści art. 18 par. 2 ksh nie może być członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidatorem osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w przepisach rozdziałów XXXIII – XXXVII Kodeksu karnego oraz w art. 585, art. 587, art. 590 i w art. 591 ustawy.

Powyższa norma prawna, powołana przez Sąd Rejonowy jako podstawa normatywna rozstrzygnięcia nie daje podstaw dla wykreślenia A. S. wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego jako prokurenta.

Podstawy dla powyższego nie tworzy wykładnia językowa. W treści omawianej normy wskazane są wprost funkcje, których dotyczy zakaz i brak pośród nich funkcji prokurenta.

Rodzaj i charakter analizowanego unormowania wykluczają również wykładnię systemową czy celowościową, skoro prowadzić by one miały w istocie do rozszerzającej wykładni tej normy i zastosowanego w niej przez ustawodawcę zakazu. Unormowanie to bowiem nosi charakter regulacji wyczerpującej. Wskazuje wprost i enumeratywnie funkcje których zakaz dotyczy. Brak w treści tej regulacji określenia typu w szczególności, co wyklucza zastosowanie przewidzianej sankcji do innych funkcji niż tam wymienione.

Powyższe jest tym istotniejsze, iż norma ta nosi charakter sankcjonującej - zawierającej zakaz, który zawsze musi być interpretowany ściśle. Wprowadza ona wyjątek od reguły. Regułą bowiem jest, iż osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnej może pełnić funkcję członka zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidatora – art. 18 par. 1 ksh; wyjątek od tej zasady wprowadza poddawany analizie art. 18 par. 2 ksh. Wyjątki od zasady natomiast nie podlegają rozszerzającej interpretacji.

Niniejszego nie zmienia szeroki zakres uprawnień prokurenta, wynikający z art. 109¹ i 109³ kc, a także wysnuty przez Sąd Rejonowy wniosek, iż uprawnienia prokurenta pokrywają się z uprawnieniami członka zarządu, a przynajmniej stanowią ich wycinek.

Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego nawet przysługująca prokurentowi samodzielna reprezentacja spółki nie przemawia za wnioskiem, że skoro osoba skazana nie może pełnić funkcji członka zarządu to jest to równoznaczne z zakazem pełnienia funkcji prokurenta. Funkcja członka zarządu i funkcja prokurenta są to dwie odmienne i

odrębne funkcje i nawet zakres w pewnym wycinku pokrywających się uprawnień w żaden sposób tego nie niweluje. Ustawodawca natomiast w art. 18 par. 2 ksh określając podmiotowy zakaz ujął członka zarządu, a nie ujął prokurenta. Odrębność tych funkcji powoduje brak możliwości objęcia zakazem dotyczącym członka zarządu, osoby pełniącej funkcję prokurenta.

Również argumentacja Sądu Rejonowego, iż funkcja prokurenta nie została wymieniona w art. 18 par. 2 ksh bowiem jej unormowanie zawiera kodeks cywilny, nie prowadzi do wniosku, że tym samym mimo nie- wprowadzenia przedmiotowego zakazu co do funkcji prokurenta, ani w kodeksie cywilnym, ani w kodeksie spółek handlowych Sądowi przysługuje uprawnienie do samodzielnego, w istocie bez konkretnej podstawy prawnej, zastosowania przedmiotowego zakazu. Natomiast uregulowanie powołane porównawczo przez Sąd Rejonowy, a dotyczące ustawy prawo upadłościowe i naprawcze określa inny zakres podmiotowy, odmiennie określony niż w art. 18 par. 2, skoro w art. 373 puin mowa jest wprost o reprezentancie i pełnomocniku spółki. Niniejsze wskazuje na możliwości legislacyjne w zakresie całościowego uregulowania zakazu, czego w art. 18 par. 2 ksh brak i co winno z pewnością podlegać nowelizacji ustawowej.

Sąd Okręgowy nie podzielił również argumentacji Sądu Rejonowego odnośnie zarzutu nieważności ustanowienia prokury jako czynności zmierzającej do obejścia prawa. Dla uzasadnienia niniejszego Sąd Rejonowy wskazał, iż jak pokazuje kasus w niniejszej sprawie, który nie jest jedyny w

praktyce działania Sądu Rejestrowego, osoby skazane często są wykreślane na

wniosek jako byli członkowie zarządu i jednocześnie tym samym wnioskiem żąda się ich wpisu jako prokurenta. Otóż w niniejszej sprawie zarzut ten jest i tyle chybiony, iż jak wynika z akt rejestrowych A. S. był już przy pierwszym wpisie spółki, a to postanowieniem z dnia 4 lutego 2013r. wpisany jako prokurent, a nie członek zarządu.

Stąd uwzględniając środek odwoławczy orzeczono jak w sentencji na mocy art. 694⁷ kpc, w ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy uwzględni wykładnię art. 18 par. 2 ksh przedstawioną w niniejszym uzasadnieniu.

Zarządzenie :

Akta sprawy zwrócić Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie.